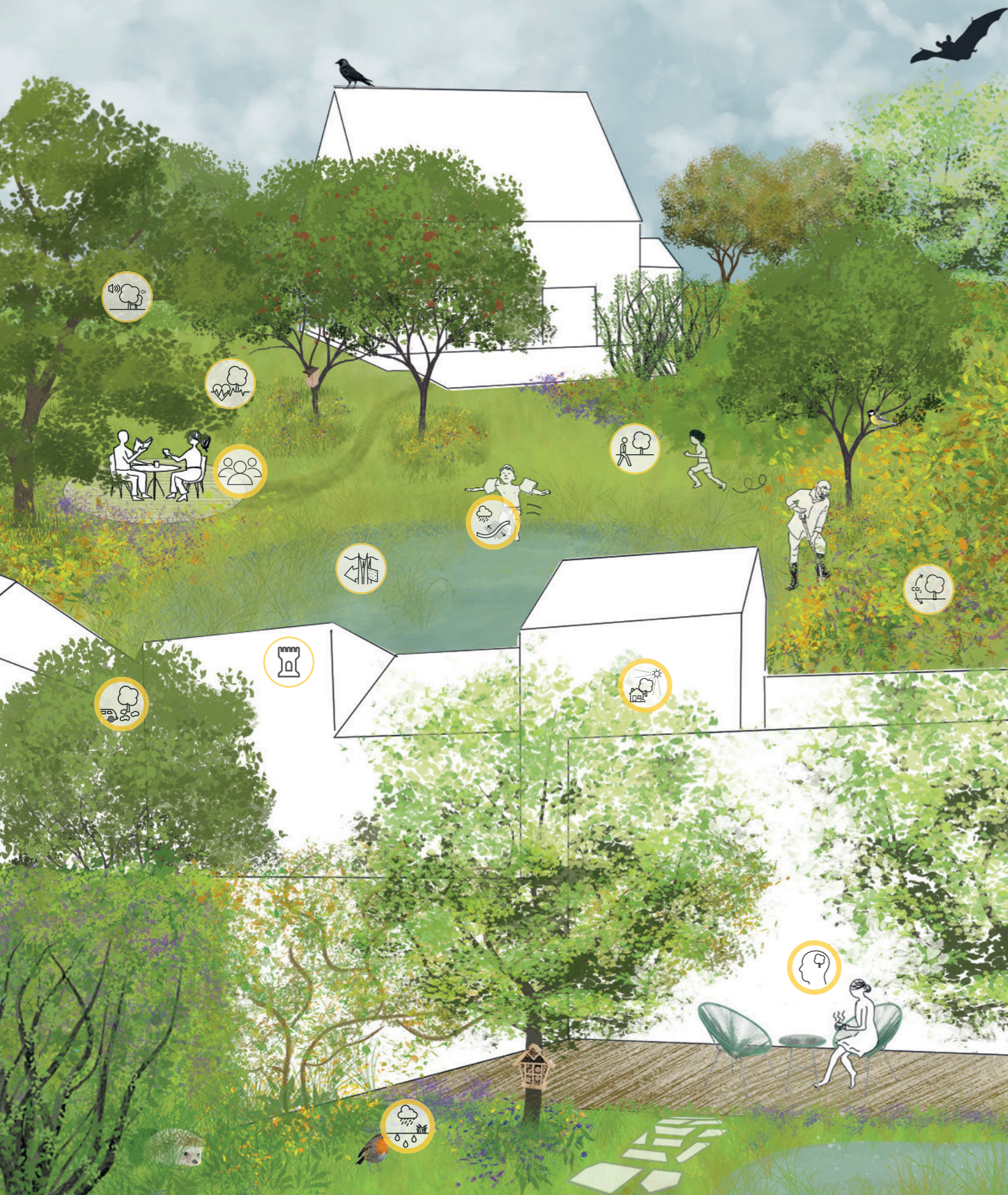

Natuurlijke tuinen

gezond en klimaatadaptief stadsleven, water bijhouden en beheersen, genieten, sociaal en mentaal welbevinden, luchtkwaliteit, faciliteren, verkoeling

De private tuin op ecologische wijze ingericht en beheerd. Een bron van biodiversiteit en ecosysteemdiensten, afgestemd op leefomgevingskwaliteit en de wensen en noden van de gebruiker/eigenaar. Voorbeelden zijn regenwatertuin, eetbaar groen, gevel- en daktuin, faunavoorzieningen,...

Wat kan je doen voor de natuur?

De natuuroplossing garandeert een basis aan natuurkwaliteit door aan volgende eisen te voldoen:

Gezonde bodem

Stimuleer ontharding. Maximaliseer de natuurlijkheid van de bodemlaag om zoveel mogelijk wortelruimte, koolstofgehalte en vochtretentie te bereiken. Vermijd verstoring en verdichting. Stuur betreding via paden. Vanaf aanleg aandacht voor het vermijden van erosie.

Structuurvariatie

Gebruik zoveel mogelijk vegetatielagen (zoals kruid-, struik- en boomlaag) met zachte overgangen tussen vegetatietypes en infrastructuur. Gebruik gradiënten in vochtgehalte en licht om diverse habitats te ontwikkelen. Meng boomsoorten i.f.v. klimaatrobuustheid.

Goede waterkwaliteit en -kwantiteit

Onthard maximaal of kies voor waterdoorlatende verharding. Voorzie de nodige afstromingsstructuren. Integreer infiltratie- en retentiestructuren en maximaliseer de verblijfstijd van gebufferd water.

Natuurlijke levensgemeenschappen

Kies voor een gevarieerde soortensamenstelling die aansluit op natuurlijke vegetaties uit de omgeving. Vermijd exoten en cultivars, pas ze enkel toe wanneer inheemse soorten ondermaats zullen gedijen. Bestrijd invasieve soorten.

Duurzaam gebruik

Creëer een gezonde balans tussen mens en natuur in functie van een gezond ecosysteem. Bescherm de wortelruimte tegen overbetreding, gebruik daarvoor eventueel infrastructuurelementen.

Duurzaam beheer

Stimuleer natuurlijke processen (predatie, bestuiving en afbraakprocessen) en vermijd gebruik van pesticiden en afgravingen na realisatie. Beperk maaien en snoeien tot een minimum. Creëer en bewaar altijd enkele wilde plekjes.

Wat kan de natuur voor jou doen?

Door een optimale inrichting kan je de voordelen van de natuur voor de mens maximaliseren

Minder wateroverlast

- Voorzie bufferinfrastructuur (wadi, poel,...) met overloopstructuren en stem het af op piekbuien
- Gebruik een regenwaterput- of ton voor water te bufferen en hergebruiken
- Verhard enkel functioneel.
- Strooisel laten liggen, maaisel op de foute plaatsen laten liggen kan overlast vergroten
- Maximaliseer koolstofgehaltes in de bodem door

Waterinfiltratie

- Voorzie geïntegreerde infiltratiestructuren (bv. wadi)
- Maximaal ontharden, enkel functioneel verhard en pas waterdoorlatende verharding toe
- Vang regenwater lokaal op om ter plekke te infiltreren en voorzie afstroming naar riolering enkel bij overlast

laag

hoog

Luchtkwaliteit

- Streef een hoge densiteit aan bladeren na
- Gebruik soorten die een sterk absorberend vermogen hebben
- Gebruik maximaal muur- en klimgroen
- Behoud voldoende ventilatie

Verkoeling

- Voorzie beschaduwde en zachte rustplaatsen met aandacht voor oriëntatie
- Gebruik klimgroen en groendaken om gebouwen te isoleren en te beschermen tegen instraling en opwarming
- Optimaliseer de ventilatie
- Voorzie toegankelijk water (zoals zwembad)
- Zorg dat schaduwbomen en groenschermen nooit water te kort hebben

Rust

- Voorzie voldoende rustplaatsen nabij natuurlijke elementen en water
- Knusheid en natuurlijkheid bij verblijfplaatsen versterken het mentaal rustgevend effect

Therapeutisch effect

- Streef naar een variatie van water en natuurelementen
- Varieer in ongerepte natuurlijke plekken en mooi beheerde zones
- Optimaliseer biodiversiteit en maak het mogelijk om het te zien, horen en voelen
- Zelf groen beheren biedt mentale ontspanning

Gemeenschap

- Richt de tuin deels of tijdelijk collectief in of maak de tuin toegankelijk voor de gemeenschap of buurt
- Integreer diverse elementen voor ontmoeting en rust, interactie en activiteiten

Houd hier zeker rekening mee

- Wat is de **natuurlijkheidsgraad** van de natuuroplossing?
- Wat is, door de complexiteit, de **nood aan expertise** om de natuuroplossing goed te kunnen ontwikkelen?
- Hoeveel aandacht vereist de **voorbereidingsfase** met planning, studie en ontwerpwerk?
- Hoeveel aandacht vereist de **uitvoeringsfase** met grondwerken, constructies en aanplantingen?
- Hoeveel aandacht vereist de **onderhoudsfase** met beheer en onderhoud na uitvoering?
- Wat is de **nood aan participatie** om de natuuroplossing tot zijn recht te laten komen?

Sensibiliseren en aanzetten tot actie is hier cruciaal om de wensen van de eigenaar en natuurkwaliteit te verenigen. Dikwijls is het een kwestie te streven naar maximaal resultaat met een beperkte ruimte.